

Tag hånd om dine syge grise

Anja Kibsgaard, dyrlæge, Ø-Vet

Tina Birk Jensen, SEGES Innovation

Grisekongressen 2023

SEGES
INNOVATION

Branchen har en udfordring!

SAMFUND 15. jan. 2019 - 14:04 | Opdateret 15. jan. 2019 - 17:52 ▶ Lyt til artikel

Ny rapport viser stort svigt af syge grise

15. oktober 2019

Uacceptabelt, at så mange landmænd ikke tager korrekt hånd om deres grise, når de er syge

- Syge dyr skal behandles, uanset hvad årsagen er, fastslår formand for Den Danske Dyrlegeforening, Hanne Knude Palshof. Hun er foruroliget over, at der fortsat er så mange landmænd, der ikke tager korrekt hånd om syge og tilskadede grise. DDD er klar til mødes med fødevareminister Mogens Jensen for at drøfte mulige løsninger.

Pressemeddelelse, 3. februar 2023

TÅRNHØJT NIVEAU AF OVERTRÆDELSER I NY DYREVELFÆRDSRAPPORT

Knap hver tredje svinebesætning og hver anden kvægbesætning i Fødevarestyrelsens dyrevelfærdskontrol har ikke styr på dyrevelfærden, viser ny rapport. Dyrenes Beskyttelse advarer om alvorlige dyrevelfærdsproblemer i dansk landbrug.

9. juni 2022 kl. 03.00

Langt over hver fjerde svinebesætning overtræder regler for dyrevelfærd i stikprøver. Det er tiende år i træk

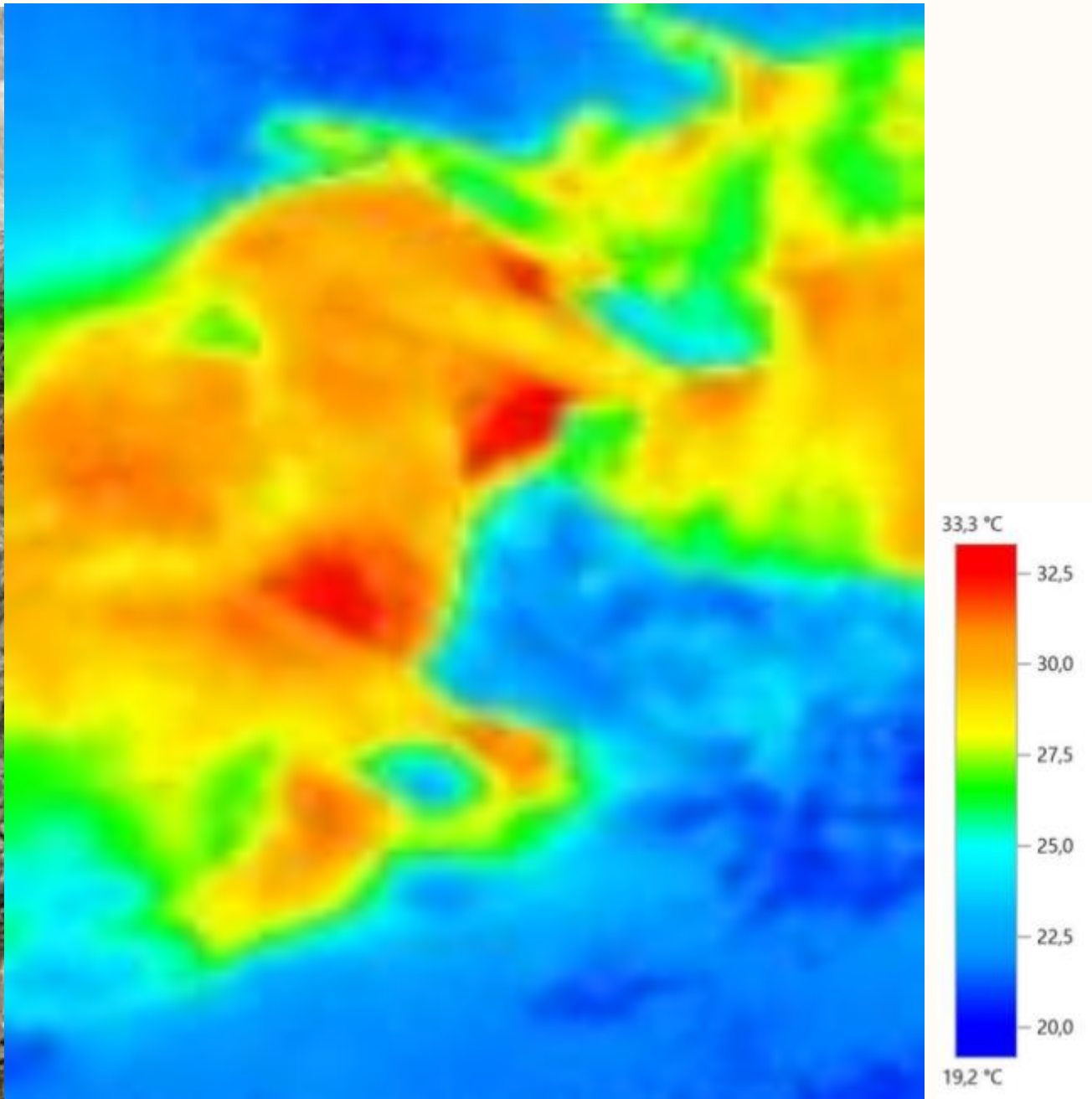
Syge grise bliver ikke plejet ordentligt, og mange mangler adgang til beskæftigelsesmateriale. Det er blandt de hyppigste lovbrud, myndighederne finder ved kontrol af landets svinebesætninger. Niveaue har ligget højt i ti år trods forsikringer om bedring fra landbruget og skiftende ministre.

SEGES
INNOVATION

Det her virker....

www.oevet.dk

+45 55 50 08 85

kontor@oevet.dk

Køberupvej 33, 4700 Næstved
Skomagervej 6, 7100 Vejle

Sygejournal

3843

www.oevet.dk

+45 55 50 08 85

kontor@oevet.dk

Køberupvej 33, 4700 Næstved
Skomagervej 6, 7100 Vejle

Så... for lige at sikre, at vi har samme syn....

www.oevet.dk

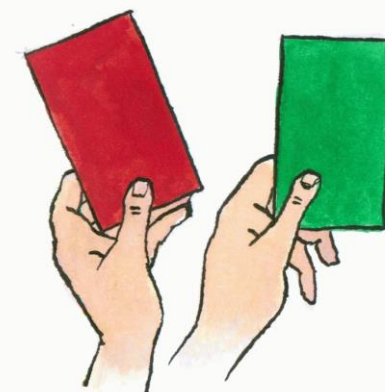
+45 55 50 08 85

kontor@oevet.dk

Køberupvej 33, 4700 Næstved
Skomagervej 6, 7100 Vejle

Er det her en godkendt sygesti?

www.oevet.dk

+45 55 50 08 85

kontor@oevet.dk

Køberupvej 33, 4700 Næstved
Skomagervej 6, 7100 Vejle

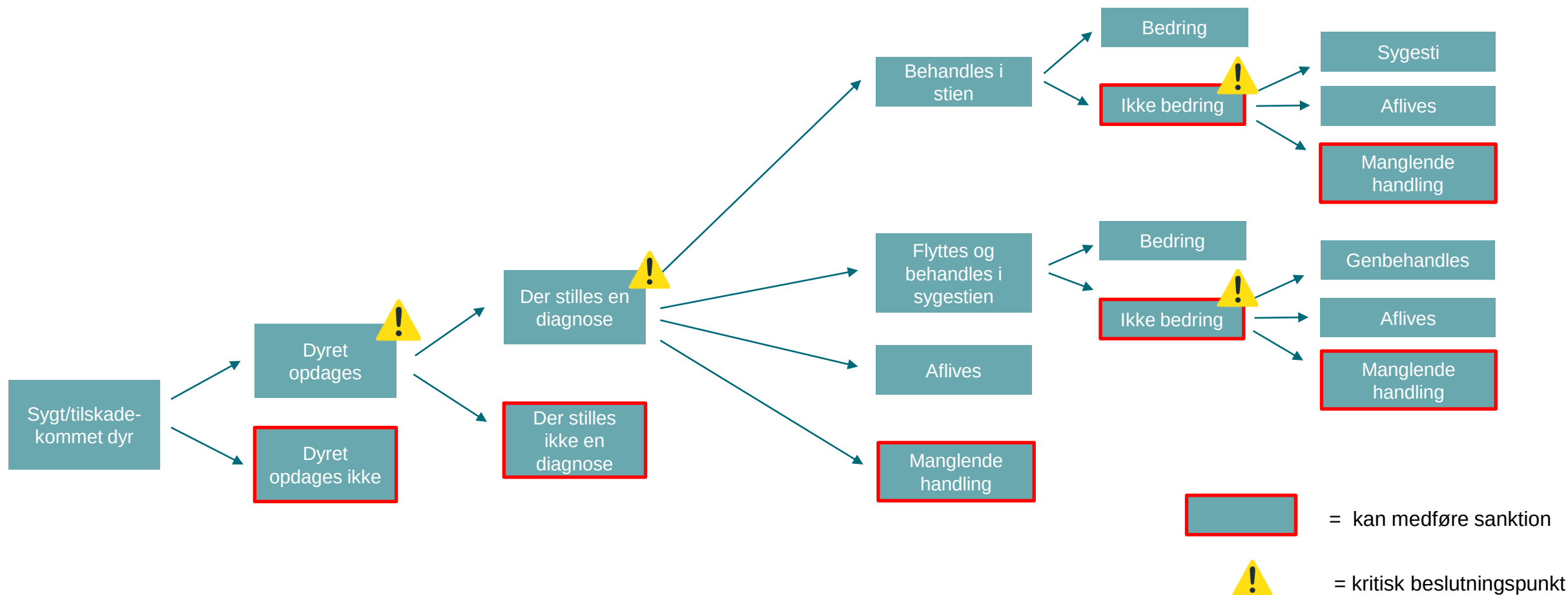
Er det her en godkendt sygesti?

Er det her en godkendt sygesti?

Kritiske beslutningspunkter

Hvilken dyregruppe får oftest en sanktion?

Smågrise

33%

Halebid
Øresår
Hjernebetændelse
Utrivelig

Slagtegrise

33%

Brok
Halthed
Halebid

Søer

33%

Benproblemer
Skuldersår

Vi sætter fokus på to hyppige lidelser

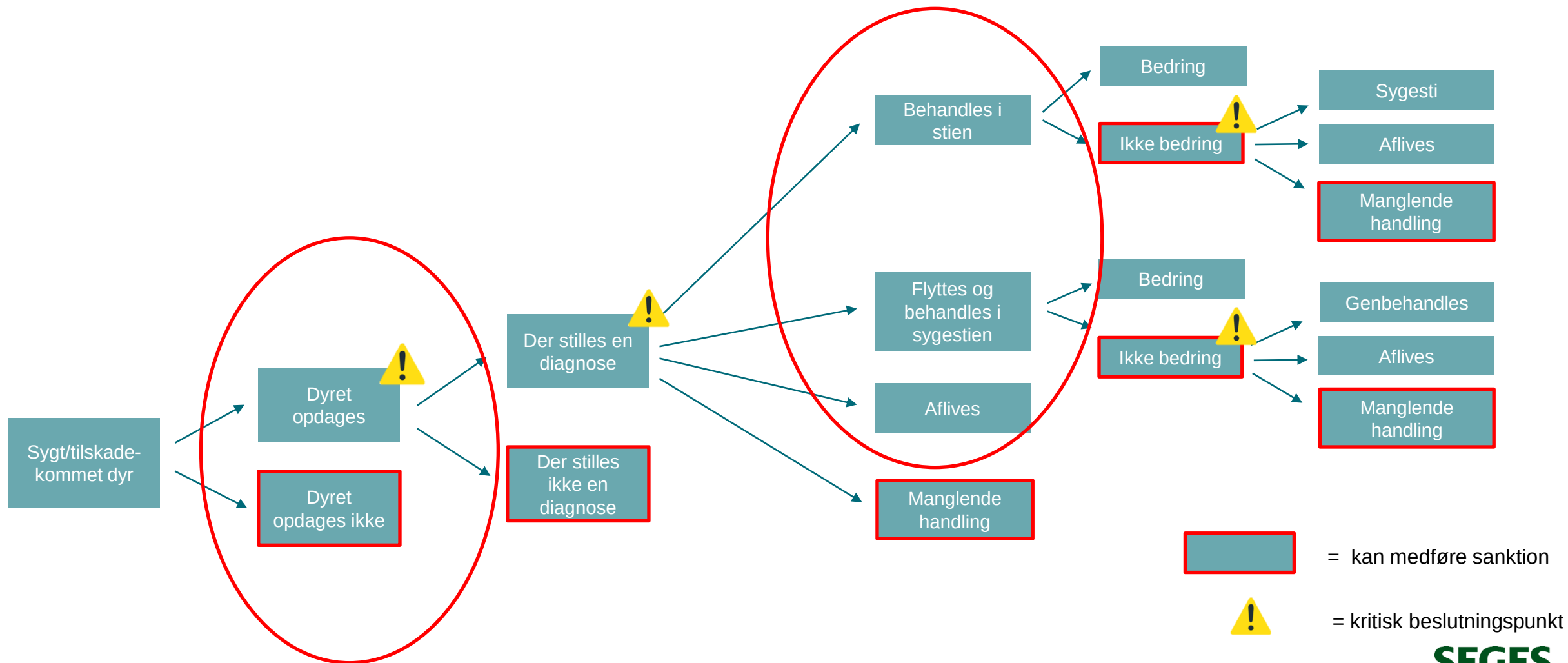
Halthed hos søer

Brok hos slagtegrise

Halte søer - kritiske beslutningspunkter

Halte søer – case 1

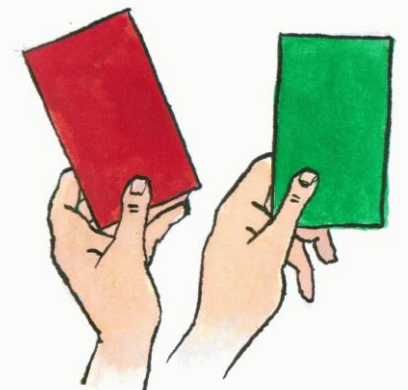

www.oevet.dk

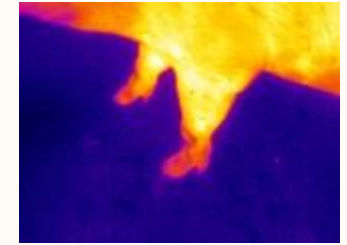
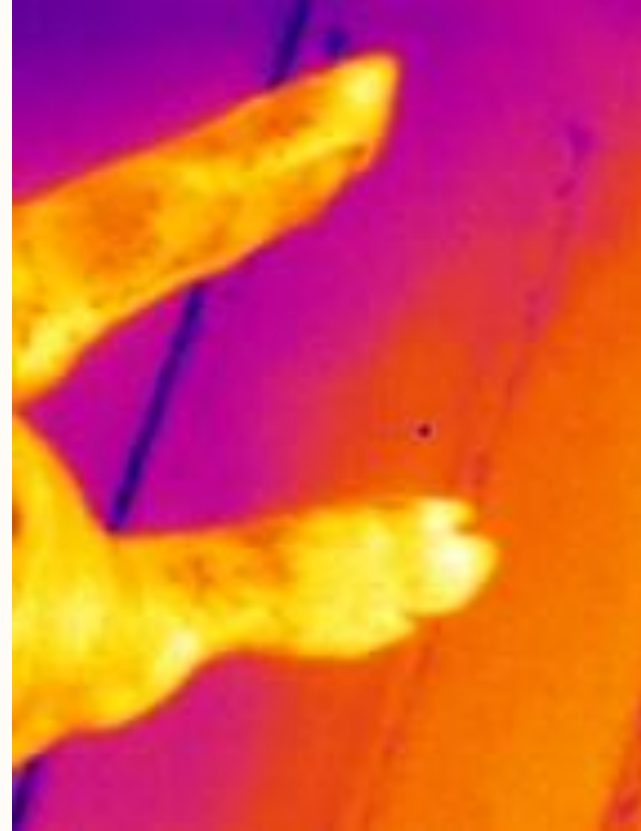

+45 55 50 08 85

Skolemagervej 6, 7100 Vejle

Halte søer – case 1

Haltfri so

www.oevet.dk

+45 55 50 08 85

kontor@oevet.dk

Køberupvej 33, 4700 Næstved
Skomagervej 6, 7100 Vejle

Halte søer – case 2

www.oevet.dk

+45 55 50 08 85

ko

Halte søer – case 3

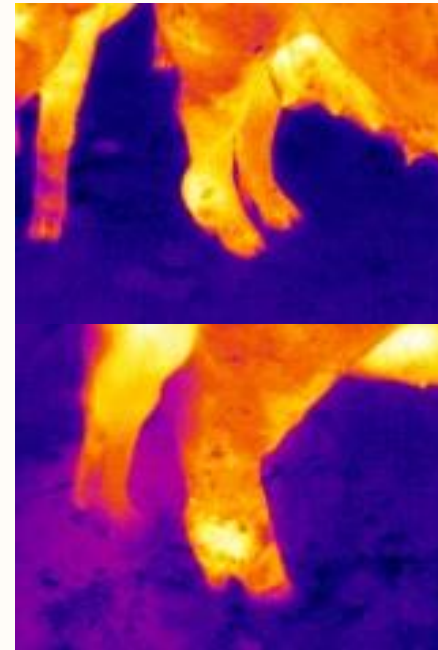

www.oevet.dk

+45 55 50 08 85

Halte søer – case 3

www.oevet.dk

+45 55 50 08 85

kontor@oevet.dk

Køberupvej 33, 4700 Næstved
Skomagervej 6, 7100 Vejle

Halte søer – hvad er den rigtige handling?

Grundigt tilsyn af søer i drægtighedsstalden er vigtigt!

Jo tidligere der behandles
Jo rigtigere der behandles
—————> Des bedre prognose!

Hvornår skal den halte so sættes i sygesti?

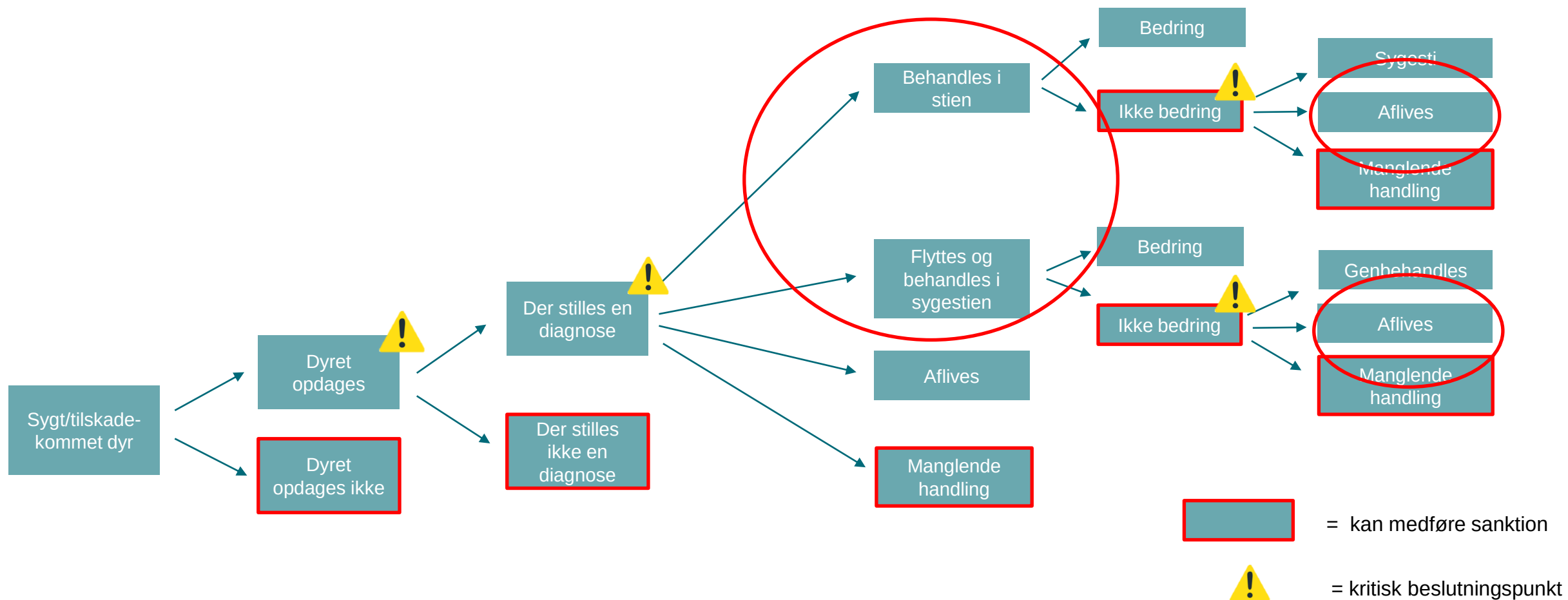
- Hvis soen vurderes **ikke** at kunne klare sig i flokken

Hvornår skal den halte so aflives?

- Hvis soen vurderes at have et brækket ben
- Hvis der ikke er respons på behandling

Brokgrise - kritiske beslutningspunkter

Brokgrise – case 1

Brokgrise – case 2

Brok hos slagtegrise – hvad er den rigtige handling?

Hvornår kan grisen blive i den oprindelige sti?

- Hvis brokket er lille

Hvornår skal grisen sættes i sygesti?

- Hvis brokket er stort
- Hvis der er sår på brokket

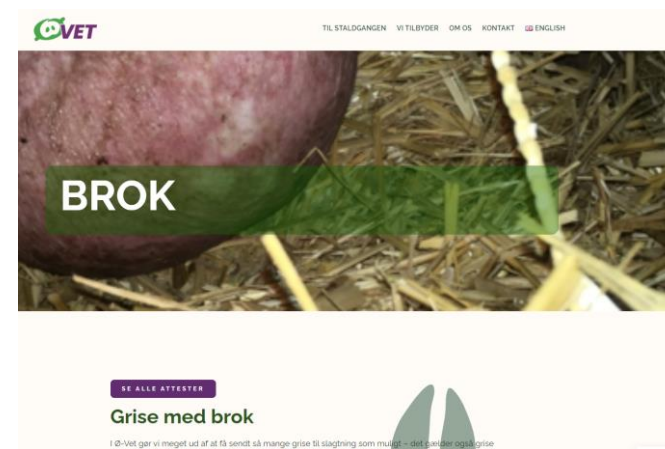
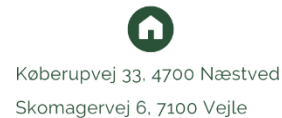
Hvornår skal grisen straks aflives?

- Hvis grisen er utrivelig
- Hvis grisens bevægelse er hæmmet pga brokket
- Hvis broksækken rammer gulvet

Brokattester

Du kan transportere op til 5 grise sammen i et aflukke med ekstra plads og strøelse, såfremt dyrlægen har udarbejdet en **brokattest** inden for de sidste **7 dage**

Slagteattester

- ✓ Gælder i 48 timer
- ✓ Kan få dyr med lette skavanker afsted til slagt.
- ✓ Dyr, som ikke er egnet til almindelig transport, men som kan transporteres, hvis de opstaldes særskilt og på blødt leje

Attest til anvendelse ved transport af sygt eller tilskadekommet svin til slagtning i Danmark

Attesten gælder ét svin og skal ledsage svinet under transporten

1. Dyrets ejer/bruger og afgangsbesætning	Navn _____		
2. Identifikation	Afgangsbesættings adresse _____		Afgangsbesættings C-til-nr. _____
	Kategori _____		
3. Undersøgelsestidspunkt	Svinets køn Søet ☐ X ☐	Søet ☐ ☐	Ømme ☐ ☐
	Ømme med C-til-nr. _____		
4. Klinisk undersøgelse Entydig diagnose samt en beskrivelse af de konstaterede kliniske symptomer, der er baggrunden for diagnosen	Dato _____		
	Almen tilstand _____		
5. Transporten Angivelse af oplyst afgangstid og maksimal forsedestid	Symptomer, herunder vurdering af svinet i bevægelse: _____		Temperatur _____
	Diagnose: _____		
6. Øvrige forhold af betydning for transporten	Svinstens gyldighedsperiode, maksimalt 48 timer _____		Transporten må ikke overstige _____ timer
	Svinet skal under udlevering og anbringelse være udelukkende i et sæt, indl. oplyst af _____		Svinet skal transporteres adskilt fra andre svin, og have ekstra strøelse _____
7. Konklusion og prognose Begrundelse for at svinet vurderes at være egnede til den anførte transport på de anførte betingelser	Svinet skal under udlevering og anbringelse være udelukkende i et sæt, indl. oplyst af _____		Svinet må transporteres i den samme gruppe som de øvrige svin, og have ekstra strøelse _____
	Svinet skal under udlevering og anbringelse være udelukkende i et sæt, indl. oplyst af _____		Svinet må transporteres i den samme gruppe som de øvrige svin, og have ekstra strøelse _____
8. Øvrige forhold af betydning for transporten Dette svin vurderes at være egnede til transport i den angivne gyldighedsperiode for attesten med hensyn til den anførte tilstand/sygdom på de betingelser, der fremgår af pkt. 5, 6 og 7, og under forudsætning af at der ikke opstår andre sygdomme eller lidelser.			

Dato _____	Sted _____	Underskrift _____
Udfyldt af _____ Fødevarestyrelsen, oktober 2013		Gennemført af _____

Fødevarestyrelsen | Stationsparken 31 | 2600 Glostrup | Tlf. 72 27 89 00 | www.fvt.dk

www.oevet.dk

+45 55 50 08 85

kontor@oevet.dk

Køberupvej 33, 4700 Næstved
Skomagervej 6, 7100 Vejle

Behandling af syge dyr

Staldblindhed

eller

Jeppes K?

www.ovet.dk

+45 55 50 08 85

kontor@ovet.dk

Køberupvej 33, 4700 Næstved
Skomagervej 6, 7100 Vejle

A person is sleeping in a hammock in a dark, dilapidated room. The hammock is made of a striped fabric and is suspended by ropes. The room has peeling walls, a window with bars, and a metal bed frame in the background. The overall atmosphere is one of poverty and neglect.

Letoptagelige, proteinrige måltider
(gammelt foder dækket med fluer)

Stemingsfuldt
(virkelig dårligt lysindfald)

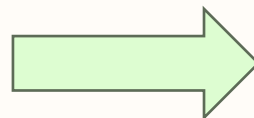
Naturlig aircon
(det trækker fra ventilationen)

Du sover som prinsessen på ærten
(og tro mig - der er MASSER af "ærter")

Til livsnyderen
(De kolde, våde omgivelser leder
tanken hen på,
hvor godt alt andet er)

Charmerende
(faldefærdigt)

Indretning af sygesti

www.oevet.dk

+45 55 50 08 85

kontor@oevet.dk

Køberupvej 33, 4700 Næstved
Skomagervej 6, 7100 Vejle

Indretning af sygesti

- ✓ Der, hvor de skal bruges
- ✓ Der, hvor du kommer
- ✓ Lyse og venlige
 - ✓ For ellers kommer du der ikke
- ✓ Plads nok
- ✓ **Tørt og blødt leje....**
- ✓ Afkøling
- ✓ Opvarmning
- ✓ FRISK vand og foder
 - ✓ OBS på dyr, der er bevægelseshæmmet
- ✓ Husk sygejournal ved stien
- ✓ Hvem er ansvarlig for sygestierne???

www.oevet.dk

+45 55 50 08 85

kontor@oevet.dk

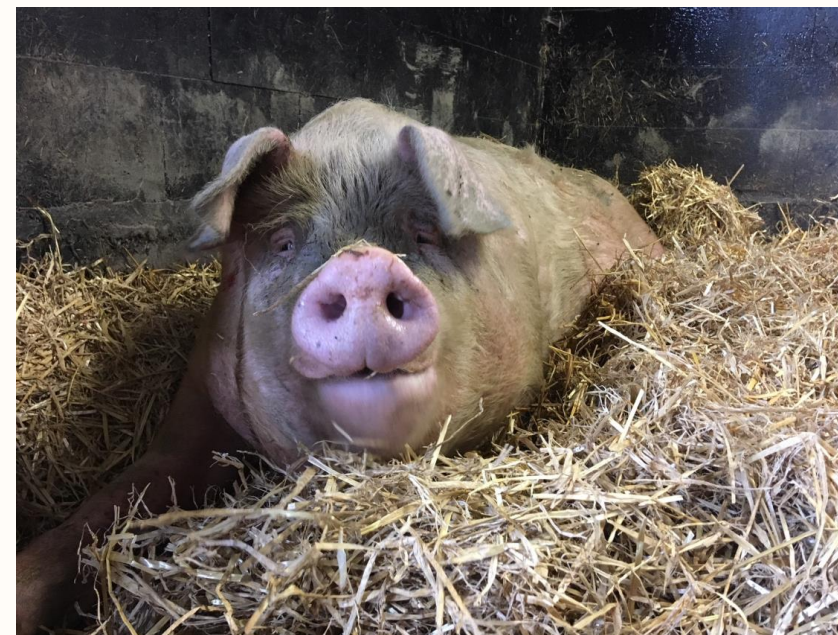
Køberupvej 33, 4700 Næstved
Skomagervej 6, 7100 Vejle

Blødt leje kan dele vandene...

I sygestier skal mindst 2/3 af det samlede minimumsgulvareal være med et blødt underlag.

Blødt leje kan udgøres af en gummimåtte eller strøelse i en tilstrækkelig mængde, **så grisene ikke er i direkte kontakt med gulvet.**

Der skal være varmekilde og afkølingsfacilitet.

Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af grise

www.oevet.dk

+45 55 50 08 85

kontor@oevet.dk

Køberupvej 33, 4700 Næstved
Skomagervej 6, 7100 Vejle

Hvad går ofte galt - og hvorfor?

1

Man kender ikke den korrekte handling når en gris er syg

Der gøres ikke noget

2

Fokus er på flokkens præstation

Den enkelte gris bliver overset og får lov at gå for længe

3

Der er ikke nogen konkret behandlingsplan for syge dyr

Grisen bliver ikke aflivet eller behandlet korrekt

4

Aflivning er ubehageligt eller findes unødvendigt

Aflivning udskydes

5

Oplæring er ikke altid en prioriteret indsats.

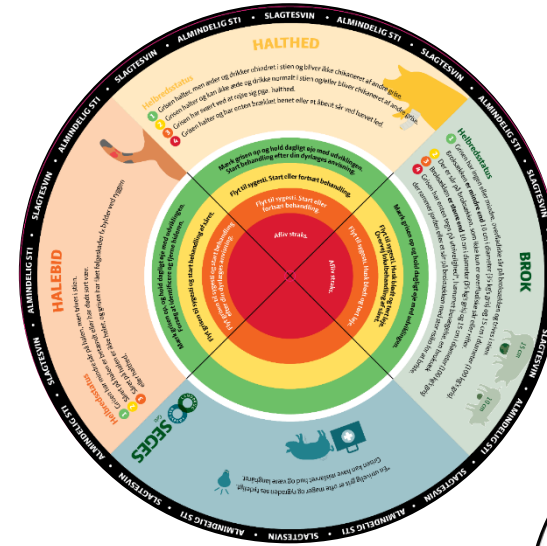

Nye medarbejdere kender ikke den rigtige handling

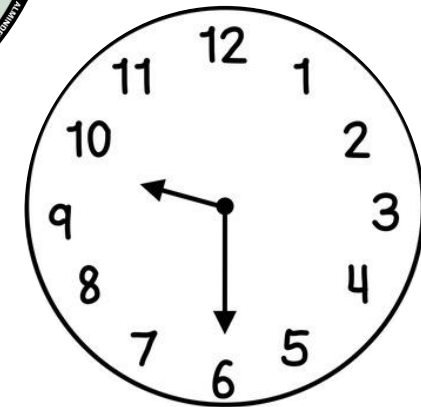

Tre ting kan hjælpe!

1. Handlingsanvisende manual

2. Gennemgå syge grise på fastsatte tidspunkter

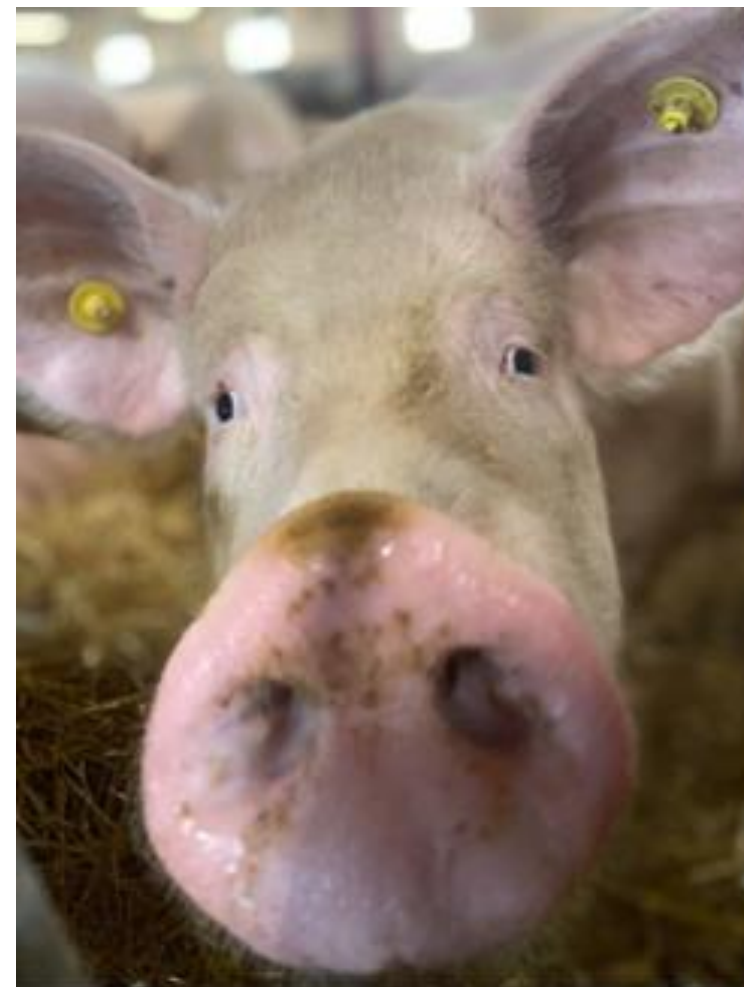

3. Få dyrlægen ind i sygestien

Opsummering

1. Hav en plan for de syge dyr
 - Husk beslutningstræet!
2. Udpeg en ansvarlig for de syge dyr
3. Udpeg en ansvarlig for aflivning af syge dyr
 - OBS - også i ferier!
4. Sørg for, at nye medarbejdere uddannes
5. Vurdér dine sygestier med kritiske øjne!

**ONLINE
KURSER**

GRATIS ONLINE KURSER

Bliv den bedste medarbejder i grisestalden
med hjælp fra online kurser.

Vælg mellem kurser om opgaverne med smågrise,
pattegrise, slagtegrise og søer.

Find kurserne på
kurser.seges.dk

**SEGES
INNOVATION**

STØTTET AF

Svineafgiftsfonden